

Alteracions de la veu: valoració i intervenció

2015/2016

Codi: 101718

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500893 Logopèdia	OB	2	2

Professor de contacte

Nom: Neus Calaf Gozalo

Correu electrònic: Neus.Calaf@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Prerequisits

No existeixen uns prerequisits oficials per matricular--se a aquesta assignatura. Tanmateix es recomana:

- Haver aprovat les assignatures *Anatomia i fisiologia dels òrgans de la veu i la parla*, *Física Acústica i Audiologia* i *Canvis biològics durant el cicle vital: implicacions per a la logopèdia*
- Cursar paral·lelament *Malalties laríngies i de la cavitat de ressonància*.

Objectius

En finalitzar aquesta assignatura, l'estudiant serà capaç de:

1. Dissenyar, implementar i avaluar accions de prevenció de les alteracions de la veu adaptades a diferents poblacions.
2. Portar a terme processos continuats d'avaluació logopèdica de la veu des d'una perspectiva multidisciplinària.
3. Dissenyar, portar a terme, explicar i argumentar les intervencions logopèdiques més eficaces i adequades a cada cas.
4. Valorar la importància d'emprendre accions per a la millora del propi rendiment vocal com a font d'aprenentatge professional.

Competències

- Assessorar les famílies i l'entorn social dels pacients i afavorir-ne la participació i la col·laboració en el tractament logopèdic.
- Avaluar la pròpia intervenció professional i la dels altres per optimitzar-la.
- Comprometre's de manera ètica per la qualitat de l'actuació.
- Comunicar oralment i per escrit les observacions i les conclusions al pacient, als familiars i a la resta de professionals que intervenen en l'atenció, adaptant-se a les característiques sociolingüístiques de l'entorn.
- Demostrar que es comprenen els trastorns de la comunicació, el llenguatge, la parla, l'audició, la veu i les funcions orals no verbals.
- Dissenyar i dur a terme els tractaments logopèdics, tant individuals com col·lectius, establint objectius i etapes, amb els mètodes, les tècniques i els recursos més eficaços i adequats, i tenint en compte les diferents etapes evolutives de l'ésser humà.
- Organitzar i planificar amb l'objectiu d'establir un pla per desenvolupar en un període establert.
- Valorar de manera crítica les tècniques i els instruments d'avaluació i diagnòstic en logopèdia, així com els procediments de la intervenció logopèdica.

Resultats d'aprenentatge

1. Avaluar la pròpia intervenció professional i la dels altres per optimitzar-la.
2. Comprometre's de manera ètica per la qualitat de l'actuació.
3. Descriure els principals trastorns de la parla, la veu, l'audició i la deglució.
4. Dissenyar projectes d'intervenció logopèdica, seleccionant els objectius, les tècniques i els recursos adequats per a la intervenció logopèdica.
5. Elaborar una història clínica a partir dels símptomes i els signes aportats pel pacient.
6. Enumerar una llista de consells pràctics per incitar la participació de la família en el tractament logopèdic.
7. Explicar als pacients el significat d'informes mèdics, així com la influència que poden exercir els trastorns sistèmics en les funcions vocal, auditiva i deglutòria.
8. Explicar els efectes positius que podria tenir l'entorn social en la millora del tractament logopèdic de diferents casos pràctics.
9. Explicar la repercussió de diversos trastorns de la parla, la veu, l'audició i la deglució en els processos comunicatius.
10. Exposar per escrit el diagnòstic i el tractament logopèdic proposat amb la finalitat d'informar altres professionals implicats en el cas (foniatres, otorinolaringòlegs, mestres, pediatres, etc.).
11. Organitzar i planificar amb l'objectiu d'establir un pla per desenvolupar en un període establert.
12. Seleccionar i aplicar els instruments específics d'avaluació adequats per a cada cas.
13. Tractar o reeducar pacients amb trastorns de la comunicació, el llenguatge, la parla, l'audició, la veu i les funcions orals no verbals.

Continguts

BLOC 1: VALORACIÓ LOGOPÈDICA DE LA VEU

- Introducció a la valoració logopèdica de la veu

- Anamnesi

- Motiu de consulta

- Antecedents

- Ús vocal

- Hàbits

- Exploració funcional

- Valoració de la qualitat de vida en relació a la veu

- Anàlisi acústicoperceptiva de la veu

- Valoració del gest corporal i vocal

- Valoració dels aspectes emocionals i comunicatius

- Tractament de prova

- Avaluació

- Integració de totes les dades recollides

- Hipòtesis i conclusions

- Pronòstic

- Pla d'intervenció

Recomanacions

Objectius de la intervenció logopèdica

Planificació de la intervenció logopèdica

- Informe logopèdic de veu

BLOC 2: INTERVENCIÓ LOGOPÈDICA EN VEU

- Introducció a la intervenció logopèdica en veu

- Aproximacions a la teràpia vocal

Teràpia vocal higiènica

Teràpia vocal simptomàtica

Teràpia vocal fisiològica

Teràpia vocal psicològica

Teràpia vocal eclèctica

- Taxonomia de la teràpia vocal

Eines d'intervenció logopèdica

Estructures d'intervenció logopèdica

Tasques terapèutiques

- Material sonor

- Especificitats de la intervenció logopèdica en diferents patologies

Disfonies funcionals simples

Disfonies funcionals amb lesió adquirida

Disfonies congènites

Disfonia infantil

Paràlisis laríngies

Neoplàsia de laringe

- Registre de seguiment i documentació clínica

Metodologia

En aquesta assignatura es fa una aposta decidida per l'aprenentatge de la Logopèdia fent, rebent i pensant la Logopèdia en una experiència pilot d'exercici de la professió des del punt de vista del professional reflexiu. S'intenta en tot moment establir un diàleg entre teoria i pràctica logopèdica real duta a terme en les sessions de grup partit, on els estudiants mateixos assumeixen rols d'usuari i/o de logopeda i porten a terme processos assistencials reals amb casos extrets del mateix grup classe. Durant tot el procés d'ensenyament-aprenentatge es pretén afavorir la incorporació del coneixement de l'estudiant a través de la pròpia experiència, el desenvolupament de la seva capacitat d'observació i anàlisi de la realitat i el foment de la creativitat en la pràctica logopèdica.

Aquesta és una assignatura a través de la qual s'estableixen sinèrgies amb altres assignatures afins establertes en el marc del projecte iVEU (intervenció en Veu i Educació Universitària) de la Unitat de Veu del SiPEP (Facultat de Psicologia). Aquestes assignatures afins són Física Acústica i Audiologia, Malalties Laringes i de la Cavitat de Ressonància, Pràcticum IV i Advanced Voice Analysis and Characterization.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Exposicions magistrals i activitats d'aula	21	0,84	3, 8, 9
Seguiment d'un cas real i discussió	24	0,96	1, 2, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 12, 13
Tipus: Supervisades			
Lectura comprensiva d'articles	12	0,48	1, 2, 3, 8, 9
Seguiment d'un cas real	14	0,56	1, 2, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 12, 13
Tipus: Autònomes			
Cerca bibliogràfica	5	0,2	2, 3, 8, 9
Estudi personal	45	1,8	3, 8, 9
Preparació de lliuraments	25	1	1, 2, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 12, 13

Avaluació

A) Definició d'assignatura superada: Per superar amb èxit aquesta assignatura és necessari obtenir una **qualificació de 5 punts sobre 10** o superior, en cadascuna de les **evidències d'aprenentatge**.

B) Procés de reavaluació: Podran optar a reavaluació els/les estudiants que no hagin superat l'assignatura i tinguin una **qualificació d'avaluació contínua** major o igual a 4 punts (40%). El sistema de reavaluació només podrà incrementar la qualificació ja assolida durant el curs per l'estudiant, i estarà focalitzada en les evidències d'aprenentatge en que cada estudiant no hagi demostrat un rendiment satisfactori.

C) Definició d'estudiant avaluable: Un/a estudiant que hagi lliurat evidències d'aprenentatge amb un **pes igual o superior a 4 punts (40%)** constarà com a "avaluable".

Codi Evidència	Denominació	Pes	Format (oral, escrit o ambdós)	Autoria (individual, col·lectiva o ambdues)	Via (presencial, virtual o ambdues)
EV1	Prova escrita I	35%	Escrit	Individual	Presencial
EV2	Prova escrita II	35%	Escrit	Individual	Presencial
EV3	Seguiment d'un cas	30%	Ambdós	Ambdues	Ambdues

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
EV1 - Prova escrita I	35%	1,5	0,06	1, 2, 3, 8, 9
EV2 - Prova escrita II	35%	1,5	0,06	1, 2, 3, 8, 9
EV3 - Seguiment d'un cas	30%	1	0,04	1, 2, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 12, 13

Bibliografia

BIBLIOGRAFIA DE L'ASSIGNATURA

Bustos, I. (2013). *Intervención logopédica en trastornos de la voz* Barcelona. Paidotribo

Cobeta, I., Núñez, F., i Fernández, S. (2013). *Patología de la voz*. Ponencia Oficial de la Sociedad Española de Otorrinolaringología y patología Cérvico-facial 2013

Gassull, C., Godall, P., i Martorell, M. (2004). *La veu: Orientacions pràctiques* Barcelona. Publicacions de l'Abadia de Montserrat

Grau, M. (2002). *Terapia de la voz: Técnicas desde la vivencia corporal* Barcelona. Lebón

Heuillet--Martin, G. (2003). *Una voz para todos* (Volums I i II) Marsella. Solal

Le Huche, F. i Allali, A. (2004). *La voz* (Volums I, II, III i IV) Barcelona. Masson

Vila, J. M. (2009). *Guía de intervención logopédica en la disfonía infantil* Madrid. Síntesis

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA (tots ells amb previsualització a Google Books)

Aronson, A. E., & Bless, D. (2011). *Clinical voice disorders*. Thieme.

Gallena, S. K. (2007). *Voice and laryngeal disorders: A problem-based clinical guide with voice samples*. Elsevier Health Sciences.

Mathieson, L. (2013). *Greene and Mathieson's the Voice and its Disorders*. John Wiley & Sons.

Stemple, J. C., & Hapner, E. R. (2014). *Voice Therapy: Clinical Case Studies*. Plural Publishing.

Stemple, J. C., Glaze, L. E., & Gerdeman, B. K. (2000). *Clinical voice pathology: Theory and management*. Cengage Learning.

Wicklund, K. (2010). *Singing Voice Rehabilitation: A Guide for the Voice Teacher and Speech-Language Pathologist: A Guide for the Voice Teacher and Speech-language Pathologist*. Cengage Learning.

Yiu, E. M. (Ed.). (2013). *International Perspectives on Voice Disorders* (Vol. 9). Multilingual Matters.